

Zihna

Wisu semju proleta- reeschi saweenojafers!

*Kreewijas soz.dem.
strahdneeku partija*

№ 23.

Sezialdemokratisks deenes laikraksts.

Peterpili, peektdeen, 7. (20.) aprilis 1917. g.

Monarkija kritusi! Lai ősi hwo satwersmes sapulze!

Lai ōsi hwo demokratiska republika!

Latvija, mostees!*)

Tā gribas ujsault latram latviešiem, latviju sem neekam tagadejā laikā. Peterpils rewoluzionārā strāhdneesība lopā ar armiju fatreeža zarišma waru. Latviju tauta, kurā strāhdneeki un semneeki 1905. g. kustībā gahja gandrihs wiſas Kreevijas preleſchgalā, tagad Ilūſē, wiſmas ūawa waitumā. Nierunajot jau nemaš par maijādam apriņķu pilſehtinam, meestineem un pagasteem, ir wezajā Rīgā daudz kas ir ītipri behdīgāti, neli rewoluzijas perelli — Peterpili.

Latvijsa kļūšē, gūt mehl ūldā meeđā.
Revoluzijas zīhaas trolmis un loschme-
teju tratschleſchana nebija ūdfirdami Bai-
tīja un tamdeht Latvijsa ūnausch. Līlai
vamaham vīra ūbala avarāt ar revoluzijos
deenas gaismu un īchur tur jau ūnīcīgas
īneegi roku Kreewijas proletariatam. Lā
Rīgas Strahdneku Deputatu Padome
šo to jau dārijuši, lai nodrošinatu re-
voluzijas eelarojumus uſ weetas: Vīna
fanehmuk ūwās rokās weetejās milizijas
organisēschonu, iſwedus, laut ari ne wīzai
pareiſu, viljehatas domes reformeschonu u.
z. ūklatas leetinas.

Bet blakus šai darbibai mehs varami nowehrot ari saut ls pavisam preteju. Tas jau nu neatteezas gan teeschi us Rīgas sozialdemokratisko organizaciju, bet us wišu latweeschu demokratiju un tautu. Višas Latvijas malds un ari daishadu pahrejā Šķreewijā bīshwojoscho latweeschu grupās teel pozeltē jaustajums par Latvijas autonomiju, par ūchītšanos no pahrejās Šķreewijas, par nodalitšanos un Latvijas organitšanos us nazionaleem pamateem. Wehl nebija paguwuš Šķreewija nolkratit jarisma wasħas, tad daudzās weetās dasħadas latweeschu grupas sem tautisko barweeschu wadibas fahla runat pilna balst par Latvijas autonomiju, ne ejot pat lihdi atfewiħħlas latweeschu republikas prafibai, ka p. peem. muhsu tau-teechi Peterpil. Bixi neprafissa neweenam par to ne wahrda, waj rewoluzija jau uwarejuše, waj minn eelarojumi nodrošinati, waj wehl nedraud breesmas jaunai brihiwotai Šķreewijai no weenas waj oħras puħes. Minti dsina tilai sawu tautisku „Schefti“ taħħal, lai swiejotu tagadejo julu laika fidukkotā ubdeni. Leek darits wijs no muhsu pilsonibas, lai minn pihlari waretu tautas wadibu sagħra hbt sawas rokäs, lai neċautu aifplu hst tautas masam

*, Schini rakstā mehs palamejameš tiba
pee ihhti tautiseleem autonominis aissstahwejem un
kvalifizejam šeo kustību kā tipiski nazionalistiski.
Bei Goldmana, Sahilischa un īteem "tauteescheem"
schini laukā wingrīnas veļi weselis bars dīschadu
"sozialistu", "sozialbemokrati" un "redzīvaldemos-
kānu", kuri weenā otrā jautajumā aissstahwedami
ari strahdneezības prasības, uissstahda līdz ar
tautībneekiem autonomiju, kā momenta prasību.
Schies nazionalsozialitij grupējas gan ap Maikla-
mas "Rītū", Peterpils "Strahdneku Avīzī",
Rīga ap "J. Wahrdi". Var minēm jan esam
runaujā či un runaujām veļi atreis. Tagad tik
atstīmēsim, ka visi pahrmetumi, kas ic iſielkti
attezībā mī revoluzijas jaufschānu, ūhmeljas arī
vis ūchein minhreem. Nākotnē pehj eespehjas
plāchat iſteitīmēs par pašu Latvijas autono-
mijas un vahrvoldībes jautajumu. Ned.

no pilsoniskā uj sozialistiski strahdnežisko
lebgeri. Schini noluhač notikuschos wai-
rakas latveeschu ūapulzes Peterpili. Maſ-
kawā, „jemes ūapulze“ Waktneerī un da-
schadas ūapulzes Riga. Wissas schini ūa-
pulzes gandrihs nelur now spreests par
to, ta atbalstīt rewoluziju, to iwest dīshwē-
tos mehīkus, to iſtahdiļuſe tautas fozel-
ſchandas. Now prasita demokratiska repub-
līka, now prasita drīhja Satversmes Ša-
pulzes ūauſchana, now prasita kora iſ-
beigſchana, now runats par rewoluzionario
speku apweenoſchanos. Lotees wiſur ir
pazelta Latvijas autonomija, itin ta tee-
ſcham nebuhtu wairs pasaulē ūvarigatu
jautajumu, itin ta autonomijas prakſa
iſmeltu wiſas daschado politisko partiju
programmas. Schi parahdiba ir wairak nelaž
behīgā. Latvijas strahdnežida un ūem-
nežiba atdewuſe ūauw pirmo weetu ūree-
wijas zihnitaju rindās zīteem. Tas ta ne-
drīhkssteja notiſt, jo latveeschu tauta ir un-
paleek pa leelakai vafai ūawā pahleēzīgā
wairakumā darba tauta. Uduſchneži-
bas, ta ūauktu augsti dīsimuscho ūauſchu
mums now nemas. Burschuaſija, Id-
tirgoni, ruhpneeki un ziti wineem lihdsigi
kopā ar leelakeem ūauſhaimnekeem tomehr
ſastahda tilai masakumu. Wissi pahrejee ir
darba ūaudis, kureem nelas newar buht
pretim strahdneelu ūchtiras ūenteeneem,
zihnakai par sozialismu. Bar godu pilſehtu

strahdneežbai jaleežina, la wina teesham, leekas, ſaprot ſawu ſtahwolli un nelur wina wehl wiſumā naw uſkehrufeſe uſ to ſcheftineelu maſſcheri, bet weenmehr pra- uſe eeneim noraidoſchu ſtahwolli. Ne tas ſalamſ par muhſu ſemneezibū un ſhlpil- tonibū. Te, ihpaſchi pehdejč, tautibneeleem iſta plaujas weeta. Te minu tautiflee loſungi, wiſi ſlatee wahrdini par mihlo dſimteni, par malu malās iſlaikto latwee- ſchu tautu rod wiſdbiſhwalo atbalsu.

Latvju tautā noschlīroschandas jau
gabjuši par tahlu, lai waretu zeret uſ to
rewoluzionaro weenprahhtibu, kas bija 1905.
J. Schee laiki ir pagabjuſchi un atpakaſ
wairs ueatgrefeſſees, bet wehl nenofihmē
eo, lu mums naw jaruna uſ ſchin widus
ſchlīram. Gluſchi otradi. Mumſ buhtu ja-
dara wiſs, lai zibau par rewoluzijas tur-
pinaſchanu atbalſtitu vebz „eeſpehjas pla-
schali tautas ſložni, lai iſrautu winus iſ
tautibneku rebiņeku rolam. Sinama no-
wada politiſſa kustiba, winas ralſturs un
virſeens neatlarajas weenigi no ſchlīras,
kura iſčo politiku med, het no wiſdā ſchlī-

ura jgo politiku vēv, bet no vājām pār-
am, kuras jensčas darit eespaīdu uz šo
tūstību. Tamēkļ ori, ja pastāhv Latvijā
schīras, kuras pehz sawas ībūtības, pehz
sādam schīras intrešem var bukt weenigi
nācionalistiskas, tad pilzētu un lauku
strābdneezības varā stāhv tomehr padarit
visu šo tautisko putru par pilnīgi neles-
tojamu, viemas latweeschu burschuaījas
autresēs. Nēveluzījas brīhdī burschuaīja
neatzerejas wiss strābdneezības un ūksem-
neezības wajadības, bet drošchu kruhti
tuhlit metas seglos autonomijas lumenam.
Daschadas sapulzes un apspreechands
tila ūsauktas wisslelakā steigā, wiss tila
orits, lai ūswejotu balss, lai roditu

ahrejo efektu un jem wina speeedena tadt
ispiehestu no pagaidwaldibas waj no Sa-
tversmes Sapulzes Latvijas autonomiju.
Mazhus tautisla pilsoniba eintreseta schin-
leekā diwlabrachji. No weenash puses ar
Latvijas autonomiju wina zer eequib
preelsh lewis wihas tas preelshrojibas
wihas tas trelnos lumofus, tas lihds schim-
kito weetejo mazhu burschupi un muisch-
neku mutek. No otras puses eewedot
autonomiju waj pat republiku, ta dasch-
sapno, rasees loti daudi jaunu amatu un
estahschu, majadses ofizjelus preelshstah-
wius, wadonus; un tautiskee pilsoni zer
eeschstres taikni schinls goda vertas. Tas
glaimotu ir wiku paeschmthlibat, ir atlal-
dotu eespehju west jaunu, labi atalgotu
Iealehschu djsbwi. Tautiskee tehwi ar sawu
Latvijas autonomiju webletas apseglob-
wiju latweeschu tantu un kalpinat winu
sawā, t. i. burschnasthas laba. Waj schis-
tautislas apmulkoschanas plāns isdocees
waj ne — par to runat wehl ogri. Tiskai
ja pilsoniba tik nödfigi Lehruzees pee darba,
tad ari strahdneeziabai schinleekā jaenem
saws noteilts stohwollis un jadara wihs,
lat darba schikras intereses nepalistu no-
wahrtā, neewehrotas.

Bilsonība prasa Latvijas autonomiju, t. i. Kurzemes, Veenvid-Widzemes un Inflantijas apweenoschanu uš weetjās paſchwaldibas pamateem. Schint apweeno- schanā pamatos teek līkts nazionalais prinzipis un neteek eeweherots paheejais. Beeteek ja lahda apgabala eedſhwotaji runda pa latviski waj schai walodai tuwā iſ- loiknes, Lai schos wiſus apweenotu weenā atſewiſchla provinžē ar weetjeju patſtahwi- gu paſchwaldibu. Latvijas ſozialdemokra- tija schint jautaſumā heidsamā lailā iſtei- kūſes mas. Wina naw nelur teikuſ, ka wina ir vret waj par ſchahdu apweeno- ſchanos. Wina tikai ſala, ka latrai tautai ir dodamas paſchnoteiſchanas teekbas, lai wina pote, tauta ſawā wiſumā, ware- tu spreest par to, ka buht uš preelſchu, waj valiſt longā ar leelo Kreemiju, waj

... waj palni topo si leib kreevijs, waj
dsihwot schiltu, bet tomehr finamā meh-
ā ar Kreevijsu saistin dsihwi, waj atkal
pilnigi atdalitees no Kreevijsas. Tas ir is-
barams tad, kad buhs eespehjoma pilni-
ga jautajuma wispufiga apstatishana un
tautas nobaloschanas ijsvechhanā tajos
apgabulos, kurus domā apiveenot auto-
nomā Latvija. Tagad tas naw eespeh-
jams, jo Kurzeme ir Wahzīja, Vidzeme
un Inflantija poščā lara rajona un
ščo apgabalu eedsihwojai isslaideti pa
vižu plasčo Kreeviju. Tamdekl ja pil-
sonisko "tautas vadoņu" galvās buhtu
daudzmas godprahības, laut druzšķi lau-
na, tad wina tagad ar ūweem auto-
nomijas projekteem Ilajā nenahtu, bet
guletu ūmos lehnkrehslos, kā gulejuschi
lihds schim. Bet tā kā ūweem ne kauna,
ne godprahības naw ne par grāķi, tad
wini tagad ar wru zensħas uisspejti Lat-
vijai ūwu gribu, ūwas teekmes. Wini
atſihst til ūwu wehderu un ūwu malu,
— wairak tee ūnat newehlas. Wini
aismirst galigi, kahdu laikmetu mehs
tagad pahrdšhwojam, kā mehs

wehl atrodamees zēļa juhtis, ka nelas wehl nav galīgi eekarots, nodrošināt. Vilsoniba atšķerīgais un slatā balsī tie basunē. Krievija ir brihwa, dodeet mums Latvijas autonomiju! Saprotoms, ihplis- somi galwendī māja, ildeenas laudis feto schim ūzīzeenam neapsinigi, nenojaušdomi tās briesmas, lahdas draud Krievijas re- voluzijai un brihwibai no tagad pagatdām walodoschās liberali-kontrevoluzionāras burschusijas. Bet iautīšķe "wgdoni" Goldmani, Sahlīcī un wiireem lihdīgē eet sawu zelu apsinigi. Ne par velti IV. Walīts Domē vienā sehdeja ne demokrātu, bet gan scho pašchū kontrevoluzionāre liberalu sehdekkos. Schee kungi saprot, ka revoluzijas turpinašana, revoluzio- nāro spehku apmeenoschana ir tikai darba tautas, bet ne vien — vilsonibas — in- teresēs. To vienā saprot un tanīdēļ ap- nigi zēnshas nowadit fabeedrislo dīshni Latvijā ne pa revoluzijas, bet tautīkās iplakhašchanās, pat reakcionaru zelu. Tad iad wajadsetu domat par revoluzijas re- larojumu nostiprināšanu, vienī runā par Latvijas autonomiju, republiku. Kad wajadse- tu pēcpeest wihas karojoschās walstis išveigt schaušmigo karu un noslehgā tautu brah- libu, — vienī brauld pa latweeschu batai- joneem agitedari par karu lihdi Wahzijas ūzāuschanai. Kad wajaga zēnstees pehž eespehjas uspurināt weeteju fabeedribu un attihstīt pašdarbibu tautas masās, — vienī wehl ioprojam turpina virināt da- schadu ūzāleju durvis un kuhda pret teem agitatorem, kas teel suhtiti uj laukeem no Rīgas strahdneelu Deputatu Padomes preesīch fabeedrislās dīshwes erošināšanas wehl ilūzijos Lat- vijas laktos. Latvijas pilsoniba, burschu- osīja sawu ideologu personās tā tad dara to pašchū kontrevoluzionāro spehku wah- jināšanas darbu, to strahdd krievū kade- tīla burschusija. Tīlat Latvijas bur- schusija bes aħrejo briesmu trumpje atraduschi wehl otru — Latvijas auto- nomiju.

Latweeschu strahdneezbai, tapat art
shkylsonibai un shksemneezbai wajadjeja
saprast, to nosihme schi tautibneelu agita-
zija, kur wed schi pahral pastivā isturech-
nās wiſas ūbeedrislas dſihwes jautajumos
ſčini laikā. Strahdneezbai jau moduļes
un eet lopā ar wiſas Kreewijas proletari-
atu. Atleel mostees pašchaj Latvijai, lauku
pagasteem. Darba ruhki! Atzeratees peelto
gabu, atzeratees tās ažnis, kas tad un
wehlat tīla leetas brihwibas labā wiſā
Latvijā! Juhu atminā lai pažekes
1906. g. ūoda elspedizijas, wahzu baroni
nodewigee brihwibas solijumi Strīhweros
un Kolnesē, tad winus valaida waļā uſ
goda wahrdū; atzeratees Rīgas ūpe-
polīzijas ūpīhdīfīnaschanas, atzeratees iſ-
spahrdītās tāpa ūpīnas pee Rīgas zentral-
zeetuma un daudzās iſhogmalās, kas iſlai-
ktas pa wiſu Baltiju! Atzeratees wiſu
to un ūlojeet usmonigi wiſai walsts dſih-
wei, lai juhs ūnatū, to gaidit; uſ
to ūeret tuwala nahlotnē. Tidduadi
gruhtību un molu ir pahrzejko
pagahtnē, zīhač par brihwibu, ta ūham-

